

Az állategészségügyi osztagok helye és szerepe a HDS (front) hadművelet hadtápbiztosításában a korszerű harc körülményei között

Dr. Bagi János ó. alezredes

A tudomány és a technika, valamint a gazdasági élet mechanizmusának rohamos és intenzív fejlődése nemcsak társadalmi és technikai forradalmat hoz magával, de alapjaiban változtatja meg a hadseregek technikai felszereltségét, a kiképzés módját, az alkalmazandó hadászati, hadműveleti elveket, a szállítás és az ellátás rendszerét, módját, formáját és egész tartalmát. Nagymértékben megváltoztatta, komplexebbé tette a hadtápbiztosítást és ezen belül valamennyi szolgálati ág szakmai tevékenységét.

Így változott meg a hadseregek állategészségügyi szolgálatainak, az állatorvosi tevékenységnek is a helye, szerepe békében és háborúban, a korszerű harc körülményei között.

A korszerűen szervezett és technikával felszerelt hadseregekben az állatorvosi munka fontos és jelentős közegészségügyi, élelmezés ellátási tevékenység lett. Az egészségügyi, valamint a hadtápbiztosítás fontos részévé vált.

A korszerű harc körülményei között különösen megnőnek azok az állategészségügyi feladatok, amelyek az embert és az állatot egyaránt megbetegítő fertőzések, járványok fellépése, a vegyi és biológiai harcanyagok alkalmazása esetén, tömegmértű, rendkívül veszélyes állatjárványok kialakulásakor és az állati eredetű élelmiszerek (hús, tej, tojás, baromfi) termelése, előállítás, szállítása, tárolása, raktározása, felhasználása terén jelentkezhetnek.

Ezek a feladatok összefüggenek és szigorúan következnek a hadviselésben bekövetkezett változásokból, a hadtudományban, valamint az általános és speciális tudományágzatokban, így az állatorvosi, állategészségügyi tudományokban bekövetkezett fejlődésből, a csapatok szervezeti felépítéséből, a technikai felszereltségben, az utánszállítások mennyiségi és távolsági arányainak módosulásaiban, a személyi állomány ellátásában bekövetkezett változásokból.

Az általánosan és minden területre kiterjedően megváltozott élelmiszer-termelési és -felhasználási körülmények és módok között, a korszerű élelmiszer-gazdaságban, az állatorvosi munka, az állategészségügyi szolgálá-

lat működése, társadalmi, szervezeti helye és szerepe, az élelmiszer-termelést nagymértékben befolyásoló, a közegészségügyet, a jobb, higiénesebb hús-, tej-, baromfiellátást segítő, támogató, kiszolgáló tevékenység lett. Ezek objektív tényezők, hiszen társadalmi, ellátási igény, hogy a fogyasztók — esetünkben a hadsereg személyi állománya — minél jobb, károsodás- és fertőzőmentes, teljes értékű állati eredetű, fehérje tartalmú élelmiszerekhez jusson.

Az MN sajátosságait figyelembe véve, mivel nincs szervezetszerű állategészségügyi szolgálat, a hadműveletek során jelentkező állategészségügyi feladatok megoldását az új hadrendi elemként megjelenő állategészségügyi osztagokkal kell megtervezni, a feladatokat elvégeztetni, illetve azok egy részét más szolgálati ágaknak (eü., vegyvédelmi, élm.) kell saját profiljukként végezni.

Ezt figyelembe véve az alábbiakra célszerű gondolni:

— az állategészségügyi osztagok nemcsak végrehajtói, de szervezői is az állategészségügyi biztosításnak;

— a feladatok végrehajtása érdekében meg kell határozni az állategészségügyi osztagok feladatkörét az egyes tagozatokban;

— biztosítani kell az osztagok maximális mozgékonyágát és megbonthatóságát;

— szerves kapcsolatot kell tartani a különböző szakszolgálatokkal (eü., élm. vegyvéd.) és a hadtápvédelemmel, valamint a polgári állategészségügyi szervekkel, intézetekkel;

— az osztagok diagnosztikai munkájában támaszkodni kell a hadműveleti területen található más speciális katonai és polgári intézetek igénybevételére;

— az állategészségügyi felderítést, a különböző vizsgálati anyagok mintavételét össze kell hangolni az egyéb szakszolgálatok felderítésével.

Az állategészségügyi osztagok a hadsereg és a front (tábori hadtáp) intézetei, de szakmai irányítását az MN Egészségügyi Szolgálat Főnökség végzi. Felhasználásuk az elvonuló szárazföldi hadsereg egészségügyi szolgálata útján történik, a hadműveleti területen jelentkező állategészségügyi feladatok megszervezésére és végrehajtására.

Tekintettel arra, hogy a hadműveleti irányokban tevékenykedő hadsereg személyi állományát, annak harcértékét, állati eredetű élelmiszerekkel való ellátását, a hadműveleti terület általános járvány és higiénés helyzetét számos állatorvosi tevékenységet igénylő probléma veszélyezteti, az állategészségügyi osztagokra igen komoly, nehéz és felelősségteljes feladatok hárulnak.

E feladatokat az alábbiakban összegezzük:

— a hadműveleti terület állategészségügyi felderítése;

— az állatról emberre is áttérhető, járványos megbetegedések, zooantropozoonosis góccok, fertőzött területek felszámolása, a betegség továbbterjedésének megakadályozása;

— az állategészségügyi megelőző és járványvédelmi rendszabályok kidolgozása és végrehajtása a csapatoknál, a hadműveleti területen;

— a csapatok élelmezésére kerülő hús és egyéb állati eredetű élelmiszerek állatorvosi vizsgálatának, ellenőrzésének, felügyeletének a megszervezése;

— a vágóállatok vágás előtti, a vágás és a vágás utáni állatorvosi vizsgálatok elvégzése, a sugár, vegyi és biológiai harcanyagok kimutatása, illetve szükség szerint a vizsgálati anyag előkészítése;

— a fertőzött területről a vizsgálati anyag minták begyűjtése, a szükséges laboratóriumi vizsgálatok elvégzése, illetve további vizsgálatra való előkészítése;

— az állati eredetű nyersanyagok összegyűjtésének, tárolásának és szállításának ellenőrzése, felügyelete;

— a fertőzött területek, állatok és anyagok karanténozásának, mentesítésének, a fertőzés forrásának felszámolása;

— a vágóállatok ellátására szolgáló takarmány és víz állatorvosi ellenőrzésének, vizsgálatának megszervezése és végrehajtása;

— az ellenség által alkalmazott tömegpusztító fegyverek következményeinek felszámolásával kapcsolatos állategészségügyi intézkedések kidolgozása és végrehajtása;

— a hadműveleti területen tömegesen jelentkező sérült, beteg és szennyezett állatok állategészségügyi mentesítésének, hátraszállításának és gyógykezelésének megszervezése;

— a hadműveleti területen tömegesen előforduló állati hullák megsemmisítésének, a terület fertőtlenítésének megszervezése;

— a csapatok személyi állománya felé szükséges állategészségügyi, járványvédelmi, élelmiszer-higiéniai rendszabályok kidolgozása és kiadása;

— a tömegpusztító fegyverek által sújtott területen a járványhelyzet javítását szolgáló, különleges állategészségügyi rendszabályok kidolgozása;

— a hadműveleti területen a polgári szervekkel, az állategészségügyi intézményekkel való együttműködés megszervezése.

Az állategészségügyi osztagoknak összességében el kell látni mindazokat a szakmai feladatokat, amelyek a hadsereg (front) hadműveleti területén felmerülnek a korszerű harc körülményei között. Tehát úgy kell megszervezni és megtervezni a hadtápbiztosításon belül a csapatok állategészségügyi biztosítását, hogy az hatékonyan segítse a személyi állomány harcértékének fokozását, a fertőzés- és károsodásmentes húsellátás biztosítása útján a katonák egészségének megóvását, a terület általános és állategészségügyi járványhelyzetének, a közegészségügyi viszonyok javítását.

A csapatok megnövekedett manőverező képessége, a hadműveleti területek és a szállítási útvonalak nagymérvű kiterjedése, az ellátás folyamatosságának biztosítása és az igényeknek megfelelő kielégítésére való törekvés szükségessé teszi, hogy a csapatok hadtápbiztosításán belül a fent említett szakmai feladatok megoldást nyerjenek. Az állategészségügyi biztosítás az egészségügyi biztosítás fontos része, azt figyelmen kívül hagyni nem lehet.

Az elmondottak figyelembevételével, a feladatok megoldásával fokozatosan elérhetővé válik, hogy mi is a VSz tagállamok egységes hadtáp-

biztosítási rendszerének megfelelően folytatjuk felkészülésünket, a személyi állomány kiképezését a korszerű harc megvívására, a csapatok ellátásának biztosítására.

Az állategészségügyi osztagokat is ennek megfelelően célszerű anyagilag feltölteni, személyi állományát lebiztosítani és kiképezni, csapatgyakorlaton való működtetésüket megtervezni.